

14 oktober 2018 - Schoolkerkdienst

Kan ik (het) helpen?

Bijbellezing: Lukas 1, 25-37

Beste jongens en meisjes,

Gebeurt het ook wel eens bij jullie in de klas, dat jullie soms ergens geen zin in hebben (taal, of rekenen, of opruimen)... en dat er dan wordt gevraagd: 'juffrouw (of: meester), wat moeten wij doen?' ... Ja, eigenlijk weet je dat wel..., maar je doet net alsof je het niet weet. Want je hebt er geen zin in. Misschien gebeurt dat ook wel eens thuis. Als je je kamer moet opruimen. Of de vaatwasser uitruimen. Of naar bed gaan. 'Wat moet ik doen?' 'Ja... Kom nou. Ik heb het net nog gezegd.'

Nou, zo komt er een keer een wetgeleerde naar Jezus toe. Een man die heel veel over God en over het geloof weet. En deze man vraagt aan Jezus: 'Wat moet ik doen, om voor altijd bij God te mogen blijven?' 'Wat moet ik doen?', vraagt die man? Ja, het kan natuurlijk dat die man heel veel wilde leren van de Here Jezus. Want de Heere Jezus was een heel bijzondere Meester. Nou, misschien dat Jezus aan deze man nog wel meer kon uitleggen over hoe je moest leven. Maar dat was het volgens mij niet. Deze wetgeleerde, deze geleerde man wil helemaal niet heel veel leren van de Heere Jezus. Nee, hij vindt Jezus maar heel vreemd. Wie denkt Jezus wel te zijn?! Jezus zegt dat mensen hun leven moeten veranderen, dat mensen naar God moeten luisteren, dat mensen in Jezus Zelf moeten gaan geloven en moeten leven zoals Hij. Maar Jezus gaat zelf met allemaal slechte mensen om: met tollenaars (mensen die geld van anderen afpakken), Jezus gaat om met mensen die niet geloven. Jezus gaat met bijna iedereen om, alsof dat blijkbaar helemaal niets uitmaakt... Die wetgeleerde, die geleerde man, wil Jezus daarom eens een lastige vraag stellen. Eens kijken of Jezus hier uit zal komen. Eens kijken wat die Jezus nu precies denkt en wilt... 'Meester Jezus, wat moet ik doen om voor altijd bij God te mogen horen?'

'Nou, wat denk je zelf?', vraagt Jezus. Wat denk je zelf? Eh..., nou zegt de wetgeleerde: 'God met heel je hart liefhebben, God het allerbelangrijkste in je leven vinden... en van je naaste net zoveel houden als van jezelf, zo staat er in de Wet van God. Je moet van God houden – het allermeest van God houden – en je moet van je medemens, van de mensen om je heen, net zoveel houden als dat je van jezelf houdt.' ... 'Nou, dat klopt', zegt Jezus. 'Dat moet je doen en dan zal je voor altijd bij God mogen horen'.

Tja, wat moet die wetgeleerde nu? Hij stelde Jezus een lastige vraag om Hem eens te testen, maar Jezus liet hemzelf het antwoord op de vraag geven. 'Wat denk je zelf?' Nog een vraag dan aan Jezus: 'ja, je moet je medemens – de mensen om je heen – liefhebben..., maar wie is dan 'mijn medemens? Van wie moet ik houden? Moet ik nu van iedereen, van alle mensen op heel de wereld houden? Dus ook van de slechte mensen? Ook van die jongens bij mij uit de straat die helemaal niet aardig doen? Ook van dat meisje dat ik helemaal niet leuk vind?' Je kunt toch niet van iedereen houden? Je kunt toch niet voor iedereen aandacht hebben en voor heel de wereld zorgen? Je kunt toch niet alles? Je moet toch ook je grenzen stellen?'

Jezus gaat een verhaal vertellen... En dat verhaal hebben wij zojuist gelezen. Jezus vertelt over een man die op reis is, maar opeens wordt overvallen door een bende dieven. Die dieven pikken alles wat die man heeft, zelfs zijn kleren... en als de man zich verzet, dan slaan ze hem heel hard... en zo ligt de man die zojuist nog op reis was, opeens helemaal beroofd en halfdood langs de weg. Er moet heel snel hulp komen, want anders...

Nu, er komt gelukkig iemand langs. Een priester, iemand die in de tempel werkt. Laten wij zeggen: 'iemand van de kerk'. Maar die iemand loopt met een grote boog om die beroofde man heen. Wat erg! Nou ja, stel je voor dat die dieven nog in de buurt zijn..., straks wordt hij misschien ook nog beroofd! Snel wegwezen! ... Er komt nog iemand langs, een leviet, een knecht van de priesters. Dus ook iemand die in de tempel werkt. Iemand van de kerk, die heel goed weet dat je je medemens net zo veel moet houden als van jezelf. Maar ook deze man loopt ook met een grote boog om deze beroofde, arme man heen. Snel wegwezen!

En dan komt er nog een Samaritaan aan. Iemand van een ander volk. Iemand die helemaal geen vriendje is van het volk van die wetgeleerde die naar Jezus staat te luisteren. Een vijand. En wat doet die vijand, die Samaritaan? Hij gaat juist naar die arme, beroofde man toe. Hij helpt. Hij verzorgt de wonden van de arme man, zodat deze man wat minder pijn heeft. De Samaritaan tilt deze man zelfs op zijn rijdier en neemt deze man mee naar een herberg, naar een hotel. Daar kan deze gewonde man tot rust komen, drinken en eten en hopelijk weer gezond worden. De vijand helpt wel... en die mensen van de tempel, van de kerk hielpen helemaal niet... Wat is dat toch vreemd, vind je ook niet?!

Ik denk dat die wetgeleerde dit verhaal van Jezus ook een heel vreemd verhaal vond. Want heeft die wetgeleerde nou een antwoord gekregen op de vraag 'wie is mijn medemens? Wie zou ik moeten helpen?' Nee..., Jezus heeft niet gezegd: 'nou, van die moet je wel houden en van die niet, en voor die moet je zorgen en voor die niet'. Jezus wil met Zijn verhaal iets anders zeggen: 'stel je voor dat jij daar zou liggen, beroofd en gewond..., wat zou jij dan willen?' Nou, dan zou je natuurlijk hulp willen hebben! Of een priester je helpt, of een leviet, of een Samaritaan, dat maakt niet uit wie je helpt..., als je maar geholpen wordt! Nou, daar gaat het om! Wat zou ik willen, als ik daar op de grond lag? Zou ik hulp willen hebben? Natuurlijk zou ik hulp willen hebben. Nou..., dan moet je ook een ander helpen. Eigenlijk draaide Jezus de vraag dus precies om. Je moet je niet steeds afvragen: 'moet ik nu helpen?' 'Maar iemand anders kan dat toch ook doen?' 'Waarom zou ik dat moeten doen?' 'Enne..., ik heb nog zoveel andere dingen te doen...' Nee: *wie zou jij kunnen helpen?* Dat is de vraag. Voor wie zou jij een medemens kunnen zijn? Niet: 'kan ik het helpen?' Maar: 'kan ik helpen?'

Nou, even kijken of jullie het verhaal van de Here Jezus hebben begrepen. Een test: Stel je voor: iemand in jouw klas wordt gepest. Wat zou die jongen, of dat meisje, graag willen hebben? Waar zou die jongen of dat meisje gelukkig van worden? (...) Nou, zou Jezus zeggen: 'dan moet je dat doen!' Je moet je niet gaan afvragen: moet ik dat doen? Er zijn toch heel veel andere kinderen die dat ook wel kunnen doen? Ze zouden mij wel vreemd vinden als ik dat doe.. Nee: voor wie zou jij een medemens kunnen zijn? ... Probeer te bedenken: wat zou die ander willen dat ik doe?

Nog een tweede test: die jongen of dat meisje dat nooit op een verjaardagsfeestje wordt uitgenodigd... Wat denk je dat die jongen of dat meisje zou willen? ... Maar anderen kunnen hem toch uitnodigen? Er zijn toch nog tien verjaardagsfeestjes in de klas waar zij zou kunnen uitgenodigd worden? Nee, die priester liep met een boog om die man heen. Die leviet liep met een boog om die man heen. Maar wat doe jij? Niet: 'kan ik het helpen?' Maar: 'kan ik helpen?'

Ik vertel even iets tegen de ouders en de andere grote mensen: wat Jezus hier zegt, dat is heel radicaal. Jezus haalt ons achter al die argumenten vandaan, die wij vaak klaar hebben om ons te verexcuseren. Wij hebben waarschijnlijk genoeg argumenten: 'er zijn ook anderen die ook eens zouden moeten helpen..., waarom ik altijd?'. Of: ik heb ook mijn eigen dingen hoor, die ik belangrijk vind!'. Of: 'ik kan wel geld geven, maar wat wordt er met het geld gedaan? Komt het wel goed terecht?' Of: 'eerst voor je eigen

volk zorgen'. Of: 'hij of zij heeft het er zelf naar gemaakt.' Jezus roept u en mij achter al die argumenten vandaan en vraagt: 'voor wie zou jij een medemens kunnen zijn?' ... Die Samaritaan had geen enkele reden om die beroofde jood te helpen. Ze waren vijanden van elkaar. Hij liep zelf gevaar als hij van zijn ezel zou afstappen en naar die man zou toelopen. Het ging hem heel veel tijd kosten en geld ook. En toch..., hij stapte van zijn ezel af en nam zijn verantwoordelijkheid.

Die priester en die leviet lieten het afweten. Ja, mensen die het zo goed weten, mensen van de kerk, zijn niet altijd bepaald een voorbeeld. Misschien heeft u ook wel zo'n iemand in de familie of in de buurt: 'en dat noemt zich nu een christen?' Helaas wordt ook door priesters en levieten soms met een boog om mensen heen gelopen. Maar Jezus gaat voor ons staan en Hij zegt: verberg je niet achter je argumenten. Kom los van je agenda, van je spaargeld, van je 'ik wil ook leuke dingen doen', van je 'ik heb geen zin', of 'wat lost het op?'. Kom los van jezelf. Wij zijn geroepen om voor elkaar een medemens te zijn. Wat zou die ander willen? Onszelf verplaatsen in de ander.

Ik ga nog even een test met jullie doen:

Als je naar die Samaritaan en die gewonde man o het schilderij kijkt..., valt je dan iets op? Ik zal je helpen: het heeft te maken met hun kleren...

Ze hebben bijna dezelfde kleren! De verwonde man heeft niet zoveel kleren meer aan, die kleren zijn zelfs van hem afgetrokken, ze hebben zelfs zijn kleren gestolen. Maar als je naar die soort broek kijkt van die gewonde man en van die Samaritaan..., dat is dezelfde. Waarom zou Vincent van Gogh hen nu precies dezelfde kleren hebben gegeven? (Had hij geen andere verf meer? 'Dan maar blauw') ... Ik denk dat Vincent van Gogh de gelijkenis van de Here Jezus heel goed heeft gesnapt. Ik leg het uit: Die gewonde man moet geholpen worden. Maar eigenlijk moeten wij allemaal geholpen worden. Jij. En jij. En ik. En die meneer. En die mevrouw. Wij moeten allemaal geholpen worden. Gered worden. Door Jezus gered worden. Eigenlijk zijn wij dus allemaal gelijk. Die man die langs de kant van de weg ligt. Die Samaritaan op zijn ezel. Jij. ik. Eigenlijk hebben wij – zeg maar - allemaal dezelfde kleren aan. Zijn wij allemaal gelijk.

De Here Jezus is daarom ook voor ons allemaal naar de aarde gekomen als een mens. Hij is gekomen om ons allemaal te redden. Wij hebben er met elkaar zo'n rommel van gemaakt op de aarde. Er wordt gestolen. Mensen worden beroofd, zoals die man in het verhaal. Er wordt gelogen. Wij vergeten te zorgen voor elkaar. Wij vergeten God. Op heel veel plekken op de wereld is het helemaal niet fijn. (We gaan er straks ook voor bidden.) Wat hebben wij de Here God toch verdrietig gemaakt. Wij mensen, ja ook ik, denken vaak alleen maar aan onszelf. Wat hebben wij er toch een rommel van gemaakt... En daarom is de Here Jezus gekomen. Om ons te redden. Om onze schuld te dragen. Om precies zoals wij een mens te zijn. Om ook onze kleren te dragen. Jezus is de echte Medemens. Jezus dacht niet: 'daar heb ik helemaal geen zin in!' Of: 'nou, ze hebben het er zelf naar gemaakt, dan moeten ze het zelf maar oplossen ook!' Nee, Jezus dacht: 'wat hebben deze mensen op aarde nodig?' Ze hebben iemand nodig die hen redt. Die hen helpt. Die hen troost. Die bij hen is. Daarom is Jezus gekomen. Zoals die Samaritaan. Hij heeft – zeg maar - dezelfde kleren als wij aangedaan. Hij werd precies zoals wij. Om ons te redden.

Als je iemand ziet die het moeilijk heeft, die hulp nodig heeft, die eenzaam is, die een medemens, een vriend nodig heeft..., bedenk dan altijd: Jezus heeft ook mij geholpen. Jezus heeft ook mij gered. Jezus heeft alles voor mij over gehad. En daarom moet ik ook die ander helpen. Daarom moet ik er ook voor een ander zijn. Wie die ander ook is, welke huidskleur, jongen-meisje, slim of niet slim, aardig of niet aardig, groot of klein, zwerver of minister-president..., het gaat niet om 'wie moet ik wel helpen en wie moet ik niet helpen? Wie is mijn medemens?' Nee: *voor wie kan ik een medemens, een vriend zijn*. Daarom doen wij vanuit de kerk allemaal dingen, helpen wij mensen, houden wij straks een collecte. Omdat wij geloven in de Heere Jezus die ons geholpen heeft.

De Here Jezus is Zelf die Samaritaan. De Samaritaan was zo goed. Hij heeft de wonden van de meneer verzorgd. Hij heeft er doeken om gedaan. Nou, die doeken, die lappen stof heeft hij waarschijnlijk van zijn eigen kleren moeten scheuren. Zijn eigen kleren gingen kapot. Hij gaf de man te drinken. Hij betaalde voor hem. Hij wilde die man zo graag redden. Zoveel liefde, zoveel zorg had de Samaritaan voor de man. Nu zoveel liefde, zoveel zorg heeft de Here Jezus in de hemel voor jou over. Hij is zelfs voor ons gestorven..., aan het kruis. Zal je dan ook veel liefde voor een ander hebben? Wat ga je deze week doen? Wie ga jij deze week een stukje liefde geven? Niet: kan ik het helpen? Maar: *kan ik je helpen?* Dan zal het fijn zijn op school. Dan zal het fijn worden in Schollebaar. Dan zal de wereld zijn, zoals God deze wereld heeft bedoeld. Kijk maar naar Jezus.